

Vlaams
Parlement

vergadering **C61**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke
Kansen

van 10 november 2016

INHOUD

- VRAAG OM UITLEG van Katrien Partyka aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de precaire situatie van vluchtelingen op de huurmarkt
– 158 (2016-2017) 3
- VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de beoordeling van aanvragen voor de renovatie-, verbeterings- en aanpassingspremie
– 231 (2016-2017)
- VRAAG OM UITLEG van Michèle Hostekint aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de achterstand bij de uitbetaling van de nieuwe renovatiepremie
– 265 (2016-2017) 12

**VRAAG OM UITLEG van Katrien Partyka aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de preciaire situatie van vluchtelingen op de huurmarkt
– 158 (2016-2017)**

Voorzitter: de heer Piet De Bruyn

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Katrien Partyka (CD&V): Voorzitter, de titel van de vraag luidt effectief 'de preciaire situatie van vluchtelingen op de huurmarkt'. Maar uiteraard gaat het niet alleen over vluchtelingen. Het gaat over kwetsbare groepen op de Belgische huurmarkt tout court. We weten allemaal dat er een groot gebrek is aan goede en betaalbare woningen, zowel op de sociale als op de private huurmarkt. Helaas is dat niet het enige probleem. Voor kandidaat-huurders met een migratieachtergrond of kandidaat-huurders die afhankelijk zijn van OCMW-steun of die alleenstaand zijn, is het nog moeilijker om een geschikte woning te vinden, aangezien het probleem van discriminatie toch ook algemeen gekend is op de woonmarkt.

Specifiek één van de groepen van preciaire huurders die aandacht verdienen, zijn de vluchtelingen die een verblijfsstatuut hebben ontvangen. Zij hebben de asielpprocedure doorlopen en zijn erkend als vluchteling. Vanaf dat moment wordt het een Vlaamse bevoegdheid. Die mensen krijgen twee maanden de tijd om een woning te vinden voordat ze de opvangvoorziening verlaten.

Die termijn is veel te kort, maar dat is nog een discussie apart.

De situatie van de vluchtelingen op de Vlaamse huurmarkt is een bekend gegeven. Minister, u hebt er ons bij andere gelegenheden vorig jaar attent op gemaakt dat 70 procent van de erkende asielzoekers naar Vlaanderen komt. Er zijn extrapolaties gemaakt. Dat betekent toch een serieuze extra groep die toekomt op een markt die het sowieso al heel moeilijk heeft.

Het is niet zo dat we dat probleem niet kennen. Verschillende groepen hebben al aan de alarmbel getrokken. Verschillende groepen vragen naar oplossingen. Ik denk bijvoorbeeld aan onze eigen Strategische Adviesraad voor het Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid die daarover een advies heeft uitgebracht. Ook de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) geeft aan dat het moeilijk is voor die mensen. Zo was er een incident met het Beroepsinstituut van Vastgoedmakelaars. Vrijwilligers die vluchtelingen helpen met het zoeken naar werk, hadden zagezegd niet de erkenning als makelaar en dat was een probleem. De VVSG heeft ons dus al bij verschillende gelegenheden attent gemaakt op het probleem.

Uiteraard is er ook de Vlaamse Woonraad. In een advies raadt hij aan in te zetten op bestaande middelen. Hij wil absoluut geen aparte behandeling van deze groep, maar wel een versterking van de bestaande middelen. De Vlaamse Woonraad heeft in dat advies ook gezegd dat er moet worden nagegaan in welke mate de reguliere, private huursector kan worden ingeschakeld om huishoudens met een bijzondere woonneed te huisvesten. De raad zegt dat het raadzaam zou zijn om bestaande initiatieven te versterken of samen te brengen en om dat overleg met de private sector te organiseren.

De Confederatie van Immobiliënberoepen (CIB) zegt dat ze zowel minister Homans als staatssecretaris Francken heeft om op beide niveaus in overleg te treden. Ze verduidelijkt dat in zo'n overleg zou kunnen worden duidelijk gemaakt

wat de private sector, de private huurmarkt ziet als moeilijkheden of wat zij nodig heeft aan informatie en zekerheden opdat vastgoedmakelaars en verhuurders zich mee zouden kunnen inschakelen in de zoektocht naar een woning op de private huurmarkt voor erkende vluchtelingen. Ook vanuit het Netwerk tegen Armoede, het Vlaams Huurdersplatform, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Huurpunt, de VVSG, kortom vanuit alle kanten, wordt aangedrongen op overleg tussen het federale en het Vlaamse niveau.

Minister, hebt u al gereageerd op de vraag van CIB Vlaanderen? Welke resultaten zijn uit dat overleg voortgekomen?

De asielzoekers zijn geen asielzoekers meer op het moment dat ze een erkenning krijgen en het asielcentrum kunnen verlaten. Er is een probleem met doorstroom. Die mensen krijgen slechts twee maanden de tijd om een woning te vinden. Dat is veel te weinig. Ze blijven langer dan eigenlijk zou moeten in die voorziening, wat er dan weer voor zorgt dat er geen plaats is voor nieuwkomers. Welke oplossingen ziet u daar?

Is er al initiatief genomen tot dat overleg, die afstemming met de federale overheid? Wat zijn daarvan de resultaten?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Partyka, ik heb inderdaad een schrijven ontvangen van CIB Vlaanderen. Het is echter niet zo dat, zoals u zegt, het schrijven zowel aan mij als aan collega Francken was gericht: het schrijven was gericht aan collega Francken en ik heb er een kopie van gekregen. Het is belangrijk om dat mee te nemen in het verdere antwoord. De grootste knelpunten die werden aangehaald in het schrijven waarvan ik inderdaad een kopie heb gehad, hebben namelijk alleen maar te maken met federale materies.

Ik heb inderdaad een kopie gekregen van het schrijven van CIB. We hebben uiteraard de uitgestoken hand aangenomen en zijn in gesprek gegaan met CIB Vlaanderen. Zij hebben in dat gesprek aangegeven dat de problematiek zich niet uitspreidt over heel Vlaanderen, maar eerder streekgebonden is, dus niet algemeen. Verder gaven ze aan – maar dat is algemeen geweten – dat de meeste erkende vluchtelingen eerder vertrekken naar grootsteden zoals Antwerpen en Gent, maar ook naar centrumsteden, zoals Oostende, Brugge en Turnhout en naar kleinstedelijke gebieden op provinciaal niveau, zoals Asse, Heist-op-den-Berg en Beringen.

In de concrete vragen die in het schrijven stonden waarvan ik een kopie heb gekregen en op basis waarvan ik het gesprek ben aangegaan, zegt CIB dat het ontbrak aan informatie voor de verhuurders. Over wel gebrek aan informatie ging het dan? Bijvoorbeeld: wat is het statuut en het inkomen van erkende vluchtelingen? Dat is natuurlijk federale materie, wij hebben daarover dus niets te zeggen. In hun schrijven en in het onderhoud met mijn kabinet hebben ze heel wat vragen gesteld over gezinshereniging, eveneens een federale bevoegdheid. Stel dat iemand een studio verhuurt en dat er sprake is van gezinshereniging – wat gebeurt in het kader van de vluchtelingencrisis –, wat moet een verhuurder dan doen? Dat waren dus zeer concrete en praktische vragen, die allemaal betrekking hadden op federale bevoegdheden.

Ze gaven aan dat er nood is aan een duidelijk aanspreekpunt voor verhuurders, waar de verhuurders terecht kunnen met allerlei vragen, zoals in het voorbeeld aangegeven.

Dan is er nog een ander probleem. Tijdens het gesprek gaven ze aan dat ze de informatiedoorstroming vanuit de OCMW's als problematisch ervaren. Hoe komt

dat? Er is daarvoor een eenvoudige reden. Er is nu eenmaal zoiets als beroepsgeheim. Heel wat OCMW-medewerkers en maatschappelijk assistenten staan niet te springen om bepaalde informatie door te geven. We botsen daarbij op de grenzen van de privacy. Zij hebben dat aangekaart. Toen minister Tommelein nog op het federale niveau bevoegd was voor onder andere privacy hebben we dat al aangekaart. We hebben dat nu nogmaals gedaan met staatssecretaris De Backer. Ook op het federale niveau zijn er verschillende initiatieven genomen om dat beroepsgeheim te versoepelen als het echt nodig is, dus niet bij gelijk welke omstandigheid.

Dat zijn de belangrijkste zaken die naar boven zijn gekomen. Wat moeten we doen? Wat is het inkomen? Wat houdt het statuut van erkende vluchteling precies in? Wat moet er gebeuren met eventuele gezinshereniging enzovoort? Uiteraard hebben we het verslag van het overleg met CIB besproken met het kabinet van mijn collega Theo Francken. Hij heeft erkend dat veel van de vragen federale materie waren.

Is er overleg? Ja, uiteraard is er regelmatig overleg. De concrete vragen die nu aanleiding hebben gegeven tot uw vraag, namelijk de vragen in het schrijven van CIB, hebben eerder met federale materies te maken dan met Vlaamse.

Welke oplossingen zie ik om te voorkomen dat erkende vluchtelingen bij gebrek aan een huisvesting nog in asielcentra moeten blijven, ook al zijn ze erkend en hebben ze ondertussen een wettig verblijfsstatuut gekregen? Ik geef enkele cijfers mee. In maart 2016 waren er nog 250 personen die een verlenging hadden gevraagd om langer dan twee maanden in een asielcentrum te mogen verblijven. Dat is 13 procent. Eind augustus 2016 was dat nog 4 procent. Dat is een daling van 9 procent die toch wel aantoonde dat de doorstroom makkelijker verloopt dan in het begin en dat er minder problemen zijn wat dat betreft.

Ontken ik dat er problemen zijn? Neen. Ontkent staatssecretaris Francken dat? Neen, ook niet. Maar van 13 naar 4 procent is toch een significante verbetering. Er is dus wel degelijk een goede uitstroom vanuit de asielcentra. Bovendien wordt er nu werk gemaakt van maatwerk. Dat is belangrijk. Want niet iedereen heeft dezelfde noden. Niet iedereen die erkend is als vluchteling en een asielcentrum mag verlaten, heeft dezelfde noden. Dat is heel essentieel.

Mevrouw Partyka, ik ben blij dat u ook hebt aangegeven dat we een woonbeleid moeten voeren dat gericht is op alle kwetsbare groepen. Of het nu specifiek over vluchtelingen gaat, alleenstaande moeders of vaders, al dan niet met kinderen, over mensen die een leefloon hebben: het zijn in ieder geval kwetsbare groepen in onze samenleving. We moeten ons woonbeleid daar inderdaad volledig op richten, zonder voorrang te geven aan gelijk wie. Ik ben heel tevreden dat u dat hebt herhaald.

Voorzitter, ik licht kort toe wat we allemaal al hebben gedaan in het kader van de vluchtelingen crisis wat onze Vlaamse bevoegdheden betreft. Het hoort misschien niet volledig thuis in deze commissie, maar het is wel belangrijk in dit debat. U weet dat woonbegeleiding de bevoegdheid is van minister Vandeurzen en dat er het afgelopen jaar in de vijf verschillende Vlaamse provincies tien extra CAW-medewerkers zijn aangeworven. Die vijftig extra medewerkers moeten ervoor instaan dat die erkende vluchtelingen woonbegeleiding krijgen.

Binnen mijn bevoegdheid van Binnenlands Bestuur heb ik 20 miljoen euro vrijgemaakt voor lokale besturen. Ik heb daarnet gezegd waar de meeste erkende vluchtelingen zich naartoe begeven. Dat is natuurlijk logisch. In een stad is er meer kans op werk, meer kans dat je mensen kent en dus meer kans op sociale contacten, misschien meer mogelijkheden op het vlak van scholen voor de kinderen, enzovoort.

De verdeling van die 20 miljoen euro is gebeurd op basis van drie objectieve criteria. Een eerste criterium was de werkelijke instroom in een bepaalde gemeente of stad van de erkende vluchtelingen en het aantal subsidiair beschermden, goed voor 70 procent van die 20 miljoen euro. Een tweede criterium was het aantal derdelanders in 2014 op het grondgebied van de gemeente of stad in kwestie. Dat telde mee voor 20 procent. Als derde criterium waren er een aantal sociale maatstaven uit het Vlaams Gemeentefonds die meetelden voor 10 procent. Waarover gaat dat? Bijvoorbeeld over het aantal sociale woningen op het grondgebied.

De eerste schijf van 10 miljoen euro is reeds uitbetaald aan 156 gemeenten. De tweede schijf van 10 miljoen euro wordt in december 2016 uitbetaald en toegekend. Alle begunstigden, met uitzondering van Antwerpen en Gent, want die hebben een eigen Agentschap Inburgering en Integratie, werken ook samen. Ik zei al dat de eerste schijf is toegekend aan 156 verschillende gemeenten. Die 10 miljoen euro is dan opgesplitst op basis van die drie criteria. Antwerpen en Gent hebben niet samengewerkt met het Vlaams Agentschap voor Inburgering en Integratie omdat ze zelf een agentschap hebben. Maar al die andere steden en gemeenten hebben dat wel gedaan.

Dat is een zeer goede zaak geweest. De betrokken gemeenten hebben dat ook onderschreven. In september 2016 is er een soort van studiedag georganiseerd door het agentschap, waarin een ondersteuningsaanbod is gegeven. Ook is er een inspiratiedag georganiseerd voor de betrokken lokale besturen, om van elkaar te leren door de beste praktijken met elkaar te delen. Dat was een zeer goed initiatief.

De gemeenten mogen die middelen inzetten. Dat is een vrije keuze. Wij hebben dus niet opgelegd waarvoor ze die middelen moeten inzetten. Ik heb al gezegd dat woonbegeleiding een apart hoofdstuk is en tot de bevoegdheid van minister Vandeurzen behoort. Hij heeft in dezen zijn verantwoordelijkheid meer dan genomen. Met die 20 miljoen euro hebben wij de lokale besturen de vrijheid gegeven om die middelen zelf in te zetten, bijvoorbeeld voor het opnemen van de lokale regierol over de verhoogde vluchtelingeninstroom en de versterking van het bestaande aanbod en voor de versterking van hun woonbeleid, voor huisvesting van erkende vluchtelingen en de begeleiding bij het zoeken van een woning. Als lokale besturen zeggen: 'We krijgen wel middelen van minister Vandeurzen voor woonbegeleiding, maar we hebben nog meer nood', dan kunnen ze een stuk van het geld dat ze hebben gekregen van die schijf van 20 miljoen euro, perfect gebruiken om extra in te zetten op woonbegeleiding. Wij leggen geen voorwaarden op. Zij zijn het beste geschikt om in te schatten wat er eigenlijk nodig is op lokaal niveau.

Ik geef een aantal voorbeelden. Zo heeft in Gent – om niet altijd het voorbeeld van de stad Antwerpen te geven – de OCMW-voorzitter Coddens gezegd dat er zich geen noemenswaardige problemen voordoen wat de huisvesting van erkende vluchtelingen betreft. Dat is nog niet heel lang geleden. Ze hebben een zeer goed project uitgewerkt, de Werkgroep Huisvesting van de Taskforce Vluchtelingen. Die werkgroep werkt acties uit om de zoektocht naar een geschikte woning efficiënt te maken. Het is een goed project waarbij allerlei instanties betrokken zijn, zoals de Huurdersbond en de dienst Wonen van de stad Gent. Er worden informatiesessies georganiseerd. Ook het CAW is uiteraard betrokken. Ook is er een systeem van woonbuddy's. Dat is niet alleen in Gent zo, maar ook in Antwerpen en in Roeselare. Het is een goed systeem. Het werkt. In Antwerpen zijn er ongeveer 3060 erkende vluchtelingen ingestroomd die zich hebben geregistreerd sinds de asielcrisis van 2014. Ik laat alle erkende vluchtelingen die voordien al woonden op het grondgebied van de stad even buiten beschouwing. Zowel vanuit het OCMW als vanuit het stadsbestuur heeft men gemeld dat er zich

geen noemenswaardige problemen voordoen. Wil dat zeggen dat er zich nooit een particulier probleem kan voordoen? Neen, dat heb ik niet gezegd. Er wordt in ieder geval wel gewerkt aan een goede oplossing.

Ik geef nog een tweede voorbeeld, uit Zuid-West-Vlaanderen. W13 is een samenwerkingsverband van 13 OCMW's en centra algemeen welzijnswerk (CAW's). Zij staan onder andere in voor de integratie van vluchtelingen. Er is een project 'Regionale Woonclub' waarin W13 onder andere nieuwkomers ondersteunt om een woning te vinden. Hiervoor werken drie woonclubmedewerkers samen met vrijwilligers.

Ook kunnen wooneigenaars – potentiële verhuurders – aankloppen bij die woonclub om huurdersproblemen te melden en te vragen: 'Stel dat wij een erkende vluchteling in huis zouden nemen, met welke eventuele problemen zouden we al dan niet kunnen worden geconfronteerd?' Die Woonclub geeft daar goede antwoorden op.

Een laatste voorbeeld is Turnhout, waar ook een werkgroep Wonen is. Mijn opsomming is niet limitatief. Er bestaan overall goede initiatieven, maar ik heb er gewoon een aantal uitgelicht. Die werkgroep Wonen in Turnhout heeft als opdracht het zoeken naar oplossingen van de wooncrisis voor onder andere vluchtelingen. De gemeente werkt samen met het OCMW, met de Huurdersbond, met het Agentschap Integratie en Inburgering, met de sociale huisvestingsmaatschappij, met Vluchtelingenwerk Vlaanderen vzw, met Wonen-Vlaanderen en het Opvangcentrum Turneia in Turnhout. Wat doen ze? Er worden afspraken gemaakt tussen verschillende partners. Er wordt nagedacht over de toeleiding naar bepaalde vormen van huisvesting en over de versterking van de sociale verhuurkantoren (SVK's).

U weet dat we het er vanmorgen al over hadden, dat we de SVK's behoorlijk hebben versterkt. Niet alleen in 2016, we zullen dat ook in 2017 voortzetten. Uiteraard niet enkel en alleen ten voordele van de vluchtelingen, integendeel. Wij geven geen voorrang. U hebt daar ook niet voor gepleit. Wij zullen dat nooit doen.

Voorzitter, ik sluit af. Wij hebben inderdaad een gesprek gehad met CIB Vlaanderen. De meeste problemen bevinden zich op het federale niveau. Maar dat neemt natuurlijk niet weg, zoals mevrouw Partyka terecht in haar vraag stelde, dat die vluchtelingen, als ze eenmaal erkend zijn, wel een Vlaamse bevoegdheid worden. Maar de vragen van CIB Vlaanderen waren veeleer van federale aard. We hebben geprobeerd er een antwoord op te geven. We hebben ook overleg gehad met staatssecretaris Francken. Hij heeft ondertussen ook overleg gehad. We doen vanuit Vlaanderen echt wel meer dan moeite genoeg. We moeten ons blijven inzetten voor het huisvesten van elke mens in nood in Vlaanderen. Dat geldt niet alleen voor vluchtelingen, maar ook voor een veel bredere doelgroep.

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Katrien Partyka (CD&V): Minister, dank u voor uw uitgebreide antwoord.

Het overleg met de federale overheid naar aanleiding van de vraag van de CIB is uiteraard maar een deeltje van de problematiek. Er blijft een zekere angst bestaan voor een gewoon volwaardig overleg met de federale overheid over de evoluties van de asielproblematiek. Er zullen inderdaad wel federaal geïnspireerde praktische problemen zijn van de CIB, zoals de vraag naar een steunpunt waar ze terecht kunnen met vragen. Dat lijkt mij een Vlaamse bevoegdheid te zijn. Ik blijf het een beetje vreemd vinden dat daarover geen overleg wordt gevoerd. Het recent door minister Kris Peeters aangekondigde overleg over de problematiek van werk heeft toch ook duidelijk een Vlaamse pendant – men kan moeilijk over de tewerkstelling van vluchtelingen of erkende asielzoekers praten zonder het te hebben over de Vlaamse bevoegdheden ter zake. Dat is ook zo voor de huisvesting van die mensen.

Minister, u zei dat er al goede stappen gezet zijn. Er is een uitbreiding van de woonbegeleiding door de CAW's, hoewel dat natuurlijk ook maar ten dele op de private huurmarkt is. Ik weet niet hoeveel voltijds equivalenten volwaardig voor de private huurmarkt actief zijn. Het grote deel ervan werkt, denk ik, voor de sociale huisvesting. Er zijn inderdaad extra middelen voor de lokale besturen. Ik ben heel blij dat u daarvan een paar goede voorbeelden noemt. Dat is interessant. Maar ik denk dat daar het schoentje een beetje wringt. De gemeentebesturen zijn het gewoon om hun plan te trekken. Ze zullen dat wel doen. Die extra middelen zijn zeker welkom. U haalt zelf aan dat er wordt samengewerkt met verschillende gemeentebesturen omdat dit een problematiek is waarvoor niet elk op zich het warm water moet uitvinden. Je kunt van elkaar leren. Maar daar blijft ook een vraag voor de Vlaamse overheid.

Er was maandag de top met minister-president Rutte. Wij willen altijd dolenthousiast aansluiten bij gidsland Nederland op allerlei vlakken. Maar de aanpak van Nederland is op dat vlak toch veel rationeler en gecoördineerder. Er is een centraal orgaan voor de opvang van asielzoekers. Zij maken gewoon in één document een rationeel bestuursakkoord met de Nederlandse pendant van de VVSG. Dat akkoord bevat maatregelen op het vlak van werk, integratie, onderwijs, gezondheid en huisvesting. Dat zijn allemaal hoofdstukken in één akkoord met de gemeentebesturen. Daar wordt werk gemaakt van landelijke en provinciale overlegtafels, waarbij de goede voorbeelden uit de steden worden gedeeld. Waarom coördineren we niet meer? Waarom wordt er niet gezorgd voor de zelfredzaamheid? Er is niet alleen de vraag naar meer middelen, maar ook naar de coördinatie en de rationele benadering van die problematiek. In Nederland is er bijvoorbeeld een ondersteuningsteam voor asielzoekers. Dit team staat ter beschikking van steden en gemeenten voor allerlei vragen. Het ontbreekt ons aan een aanpak die daar rationeel mee omgaat.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Michèle Hostekint (sp-a): We hebben deze discussie hier in het verleden al uitvoerig gevoerd. Minister, misschien is de problematiek vandaag iets minder acuut of minder prangend. U zegt dat er minder aanvragen zijn om de termijn te verlengen. Maar ik merk op het veld dat de problematiek wel degelijk blijft bestaan. Hoe u het draait of keert, die twee maanden blijft een zeer beperkte termijn, gelet op het feit dat mensen terechtkomen op een huurmarkt waar de situatie toch zeer precair is. De krapte op de huurmarkt is enorm. Heel veel mensen uit de onderkant van de woonmarkt staan er te drummen om een woning te vinden. U stelt terecht dat er geen voorrang wordt gegeven. Niemand vraagt om voorrang. Maar dat belet niet dat al die mensen samenkomen op de precaire huurmarkt en dat het allerminst evident is voor de mensen om een woning te vinden, zeker binnen die beperkte termijn van twee maanden.

We kunnen allemaal blijven zeggen dat de bevoegdheid hier ligt of daar, dat is allemaal waar. Maar we lossen het probleem niet op door de hete aardappel door te schuiven. En 'in the end' komt die hete aardappel opnieuw terecht bij steden en gemeenten, bij de lokale overheden – en dat is wel degelijk een Vlaamse bevoegdheid, uw bevoegdheid. Minister, we kunnen de ogen niet sluiten voor wat daar gaande is. U verwees heel terecht naar een aantal 'good practices' die niet alleen in Roeselare maar in heel veel steden en gemeenten zijn uitgerold. Het zou nu net de taak van de Vlaamse overheid moeten zijn om daar de coördinatie op te nemen en om ervoor te zorgen dat die 'good practices' gefaciliteerd, ondersteund en uitgerold worden, en bekendgemaakt bij anderen. Het is zoals mevrouw Partyka zegt: we moeten niet allemaal het warm water uitvinden. Er gebeuren heel veel goede zaken op het terrein. We moeten ervoor zorgen dat ze ook in andere delen van Vlaanderen op die manier kunnen worden aangepakt. We moeten de kennis die er vandaag is delen. Minister, de Vlaamse overheid heeft daarin wel degelijk een rol te spelen.

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Ik wil mij, vanuit mijn fractie, aansluiten bij de interessante vraag van mevrouw Partyka. Groen deelt de bezorgdheden over het probleem van de erkende vluchtelingen die erg moeizaam een huurwoning vinden. We zien dat de problematiek nog steeds bestaat. Mijn federale collega Wouter De Vriendt heeft cijfers opgevraagd bij staatssecretaris Francken over die doorstroom, en over hoeveel asielzoekers langer in een asielcentrum blijven omdat ze geen woning vinden. In september 2016 moesten toch nog altijd één op vijf vluchtelingen langer in een asielcentrum blijven. In een deel van de daarnet opgesomde steden zeggen de mensen ons dat een deel van de erkende vluchtelingen zich in daklozencentra bevinden omdat ze geen huis vinden. Ik bevestig dus dat de problematiek nog steeds bestaat.

Ik steun volmondig de vraag van mevrouw Partyka naar voldoende afstemming tussen de Vlaamse en federale niveaus. Ik ondersteun ook het pleidooi van mijn twee andere collega's voor coördinatie en de doorstroom van informatie. Ik praat nogal veel met de actoren. Die vraag komt heel vaak naar voren.

Ik vond de verwijzing naar Nederland heel sterk. Daar is de aanpak totaal anders. Ze hebben daar zelfs een nationaal woonplan.

Los daarvan heb ik nog een concrete bijkomende vraag. Minister, u had het daarnet over de woonbegeleiding van erkende vluchtelingen door de CAW's. Vorig jaar werd daarvoor in 3,25 miljoen euro voorzien. Groen heeft enkele weken geleden opheldering gevraagd aan minister Vandeurzen over de voortzetting van die 3,25 miljoen euro, in verband met de vijftig voltijds equivalenten waarover u spreekt. Maar hij antwoordde toen dat er gesprekken liepen, onder meer met u en met uw kabinet. Minister, kunt u ons een update geven van de vraag of de vijftig voltijds equivalenten in 2017 worden gevrijwaard?

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Ik denk dat er hier niemand de bekommernis niet deelt over de woonnood die er vandaag is, niet alleen voor recent erkende vluchtelingen maar ook voor andere Vlamingen.

Maar ik hoor hier toch vreemde geluiden. Minister, uit uw antwoord leid ik af dat er flinke stappen vooruit zijn gezet voor wat betreft het verlengde verblijf van erkende vluchtelingen in asielopvangcentra. Misschien zit daar voor een deel de spraakverwarring in de cijfers die mevrouw Moerenhout aanhaalt. Er is natuurlijk een verschil tussen erkende vluchtelingen die in een asielcentrum verblijven en erkende vluchtelingen die een verlenging van hun verblijf met één maand hebben gevraagd. Mevrouw Moerenhout, misschien zijn dat twee verschillende zaken in de cijfers die uw collega De Vriendt op het federale vlak heeft gevraagd en in de cijfers die de minister hier vernoemt. De cijfers van de minister geven aan dat het probleem onder controle is. De aanpak van de Vlaamse overheid werkt wel degelijk.

Ik hoor dan hoe mevrouw Hostekint spreekwoorden in de mond neemt zoals 'hete aardappelen doorschuiven' en 'de ogen sluiten'. Dit is nu net niet gebeurd. De steden en gemeenten hebben wel degelijk de verantwoordelijkheid gekregen. En ze nemen die verantwoordelijkheid blijkbaar met succes op. Daarbij worden ze flink ondersteund om dat op een goede manier aan te pakken. In 2016 alleen al kregen ze 20 miljoen euro.

Er wordt verwezen naar een voorbeeld uit Nederland, waar er een veel centralistischere aanpak is. Ik vraag me hardop af of dat wel de juiste aanpak is. We leren uit het antwoord van de minister immers dat de lokale context in Vlaanderen zo uiteenlopend is dat een recept voor heel Vlaanderen, een eenheidsworst

eigenlijk, niet zoveel zoden aan de dijk zou brengen. Uit de gegevens die we vandaag hebben gekregen, leid ik af dat de aanpak wel degelijk werkt. Het klopt dat het probleem nog niet is weggewerkt. Rome is niet op één dag gebouwd. Maar er werd toch op zeer korte tijd een zeer sterke vooruitgang geboekt. Laat ons niet vergeten dat het om een nooit geziene vluchtelingen crisis gaat, waarbij ons land toch wel meer dan zijn deel te verwerken krijgt. Het is echt een huzarenstukje. De geboekte vooruitgang geeft wat mij en mijn fractie betreft duidelijk aan dat de aanpak in Vlaanderen zeer zeker werkt.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik heb niet alleen uit Antwerpen – mijn eigen stad en mijn eigen meerderheid – maar ook vanuit Gent signalen gekregen dat er geen noemenswaardige problemen waren. Dat wil niet zeggen dat er geen problemen zijn. U kunt de heer Coddens van alles verdenken behalve van sympathie voor een N-VA-minister. Als hij dat zegt, neem ik aan dat het de waarheid is. Zij hebben daar een goed systeem op touw gezet. Ik heb dat daarnet uitgelegd.

Mevrouw Partyka, het is de minister-president die de vluchtelingen crisis coördineert. Er is regelmatig overleg tussen de bevoegde ministers, zowel op Vlaams als op federaal niveau. De meesten hier zeggen dat er een soort van aanspreekpunt ontbreekt. De VVSG krijgt ook ondersteuning hiervoor. Ik hoor dat in alle commissies – misschien net iets minder hier, maar bijvoorbeeld wel in de commissie Binnenlands Bestuur: als er drie zinnen worden uitgesproken, gaat het twee keer over de VVSG. Het is een belangrijke instantie, die als eerste taak heeft de lokale besturen te ondersteunen. Ook in deze problematiek krijgen ze de nodige ondersteuning van de Vlaamse overheid om de beste praktijken ter beschikking te stellen aan de andere lokale besturen. Ik ben het er dus fundamenteel mee oneens dat er een aanspreekpunt ontbreekt.

De vijftig extra medewerkers die bij de CAW's door minister Vandeurzen zijn aangetrokken in het kader van woonbegeleiding: ik weet niet, mevrouw Moerenhout, of dat correct is uitgevoerd, maar ik twijfel er niet aan dat minister Vandeurzen dat zo zal hebben gedaan, want het was wel degelijk op de provisie van Asiel. Ik neem aan dat ze exclusief zijn ingezet voor begeleiding op de private huurmarkt in het kader van de vluchtelingen crisis. Dat is dus niet op de sociale woningmarkt, voor alle duidelijkheid. Wij kennen daar de problematiek van de wachtlijsten. Ze kunnen natuurlijk wel af en toe eens een handje helpen om meer inlichtingen te geven over hoe men zich kan inschrijven op de wachtlijst voor een sociale woning. Men zal gewoon op het einde van die wachtlijst belanden, en men zal zich moeten beredderen op de private huurmarkt.

Aanvankelijk dacht ik dat jullie op een heel voluntaristische manier omgingen met het Nederlandse voorbeeld: 'Misschien kunnen we daar een voorbeeld aan nemen.' Maar ondertussen zijn ze wel compleet teruggekomen op hun aanpak. Ze hebben oude kantoorgebouwen ingericht als woonunits. Maar dat bleek geen goede oplossing. Nu liggen de erkende vluchtelingen opeengestapeld in containers. Ik weet niet of dat het voorbeeld is waarmee wij in Vlaanderen aan de slag willen gaan. Ik in ieder geval niet. Maar als er hier anderen aanwezig zijn die denken dat dit de perfecte oplossing is, zal ik vragen of we containers zouden kunnen vergunnen. Maar ik vind dat onmenselijk. Ik vind dat niet goed. Ik zet veel liever in op een goede begeleiding op de private huurmarkt.

Mevrouw Moerenhout, u hebt uw cijfers niet verzonnen. U refereert aan cijfers van uw collega De Vriendt. Maar ik heb mijn cijfers ook niet verzonnen. Het is een beetje afhankelijk van welke cijfers er werden opgevraagd, over welke periode. Gaat het, zoals de heer Anseeuw opmerkte, over een verlenging van een, twee, drie, vier maanden? Dat is redelijk belangrijk. Ik heb mij beperkt tot

een verlenging na de twee maanden die men nu na een erkenning mag blijven in een asielcentrum. Als men mij zegt dat er eind augustus nog 4 procent van de mensen die daar zaten een verlenging vraagt, en u zegt één op vier in augustus, dan lijkt mij dat toch een beetje appels met peren vergelijken. Ik twijfel niet aan uw cijfers, maar ik denk dat we niet over dezelfde problematiek of dezelfde referentieperiode bezig zijn.

De vijftig voltijdse equivalenten die bij de CAW's zijn aangeworven voor de voortzetting van de woonbegeleiding, zijn uiteraard de volstrekke bevoegdheid van minister Vandeurzen. Er is geen overleg met mijn kabinet. Ik heb daarover niets te zeggen, net zoals minister Vandeurzen ook niets over mijn 20 miljoen euro heeft te zeggen – natuurlijk wel in de schoot van de Vlaamse Regering, maar het is niet zo dat ik in overleg moet gaan met minister Vandeurzen. Maar dat gebeurt natuurlijk wel regelmatig in de schoot van de Vlaamse Regering, in de collectiviteit van alle Vlaamse ministers. Onlangs nog, bij de begrotingsopmaak 2017, is er nog over gesproken. Er bestaat nog altijd zoiets als een asielprovisie. Daar staat nog wel wat geld op. Als minister Vandeurzen naar de regering komt en een voortzetting van de woonbegeleiding vraagt, zal ik de eerste zijn om te zeggen dat dat misschien wel een goed idee is. Maar het is mijn verantwoordelijkheid niet, ik heb er niets over te zeggen, het is mijn bevoegdheid helemaal niet.

We hebben altijd gezegd, in het kader van de asiel- en vluchtelingen crisis, dat we een tandje bij moeten steken en dat we een aantal zaken moeten doen. We hebben met de voltallige Vlaamse Regering onze verantwoordelijkheid genomen en financiële middelen vrijgemaakt. Maar er zijn ook bestaande structuren los van de vijftig voltijds equivalenten bij de CAW's. Dat wordt wel eens vergeten. Men heeft instanties en middenveldorganisaties zoals Samenlevingsopbouw. Men heeft het OCMW. Men heeft nog andere organisaties die zich dagelijks inzetten voor mensen in preciaire situaties. Of het nu vluchtelingen zijn, alleenstaanden, mensen met een leefloon, ex-daklozen: het maakt mij allemaal niet uit. Het gaat om mensen die het moeilijk hebben op de huurmarkt en die moeten worden ondersteund. Het is niet alleen een kwestie van extra geld vrijmaken, het is ook een kwestie van de bestaande structuren optimaal te benutten.

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Katrien Partyka (CD&V): Ik denk dat wij hetzelfde zeggen. Er is alleen het voorbeeld van Nederland. Los van het feit of dat daar nu op sommige plaatsen lukt of niet, en hoe die huisvesting eruitziet, gaat het over de aanpak. U zegt dat de VVSG het aanspreekpunt is voor steden en gemeenten. Dat is ook zo. Alleen is het zo dat er in Nederland een bestuursakkoord wordt gemaakt met die Nederlandse vereniging van steden en gemeenten. Daarin staan heldere afspraken, wat veel misverstanden en discussies vermijdt over wie wat moet doen.

U verwijst ook naar de bestaande structuren. Uiteraard doen die en het middenveld en de OCMW's hun werk. Maar ook daar is de vraag of het niet efficiënter is om te werken met akkoorden en afspraken in plaats van ieder op zich te laten zoeken naar de beste manier. Misschien heeft het ermee te maken dat wij, ondanks het feit dat we zo graag Nederlanders willen zijn en dezelfde taal spreken, toch meer bij een zuiderse manier van besturen aansluiten en het allemaal niet zo rationeel kunnen organiseren als onze Nederlandse vrienden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de beoordeling van aanvragen voor de renovatie-, verbeterings- en aanpassingspremie
– 231 (2016-2017)**

**VRAAG OM UITLEG van Michèle Hostekint aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de achterstand bij de uitbetaling van de nieuwe renovatiepremie
– 265 (2016-2017)**

Voorzitter: mevrouw An Moerenhout

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, collega's, het kwam in de commissie Wonen maar ook in de commissie Energie al vaak aan bod dat het Vlaamse woonpatrimonium sterk verouderd is. De helft van de 3 miljoen woningen op Vlaams grondgebied is ouder dan 40 jaar. Er dringt zich dus een grote renovatiegolf op. Dat kwam deze voormiddag al ter sprake bij het voorstellen van de beleidsbrief: het Renovatiepact dat moet worden uitgerold in Vlaanderen.

Vanuit Vlaanderen worden diverse steunmaatregelen aangeboden om de woningkwaliteit te verbeteren. We kennen allemaal de renovatiepremie, de verbeterings- en aanpassingspremie (VAP). Dat zijn de drie grote stelsels die vanuit het Agentschap Wonen-Vlaanderen gepromoot worden. Elk van deze premiesystemen heeft uiteraard zijn eigen voorwaarden.

Als Wonen-Vlaanderen in het verleden een aanvraag voor een van deze premies weigerde, bekeek de administratie automatisch of er voor diezelfde aanvraag een van de andere premies wél kon worden toegekend. Dat klinkt misschien abstract. Ik zal het met een voorbeeld verduidelijken. Iemand dient een aanvraag in voor de renovatiepremie. Die premie wordt om de een of andere reden geweigerd. Vroeger bekeek de administratie of de aanvrager voldeed aan de voorwaarden voor de VAP. Bijgevolg werd de VAP behandeld, zodat de persoon in kwestie die premie kreeg.

Nu blijkt Wonen-Vlaanderen na een weigering van een van de premies niet meer automatisch na te gaan of voor het dossier al dan niet een van de andere premies kan worden toegekend. Hierdoor bestaat de kans dat aanvragers de andere mogelijke premie mislopen omdat de vooropgestelde termijnen overschreden zijn. Als je renovatiedossier geweigerd wordt, wordt er niet meer bekeken of je voor de VAP in aanmerking komt. Ondertussen zijn de termijnen om in aanmerking te komen voor de VAP overschreden, met de facturen die in het dossier zitten.

Minister, klopt het dat Wonen-Vlaanderen niet langer automatisch bekijkt of men, wanneer men niet in aanmerking komt voor een premie, in aanmerking komt voor een van de twee andere premies? Zo ja, wat is de reden dat Wonen-Vlaanderen na weigering van een van de premies niet meer automatisch nagaat of voor dezelfde aanvraag wel een andere premie kan worden toegekend?

Zult u, in het kader van klantvriendelijkheid, toch stappen ondernemen om de vroegere werkwijze van Wonen-Vlaanderen opnieuw in te voeren?

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Michèle Hostekint (sp.a): Minister, we hebben hier al vaak, al meerdere maanden aan een stuk, de discussie over de renovatiepremie gevoerd. De premie heeft al een heel parcours afgelegd, van de oorspronkelijke idee om te hervormen tot een belastingvermindering tot het uiteindelijke systeem met de twee gedeeltelijke aanvragen dat werd ingevoerd vanaf 1 november 2015. We hebben hier heel vaak, uittentreuren, de discussie gevoerd over het al dan niet noodzakelijk zijn van overgangsmaatregelen. U bleef zich daar oorspronkelijk hardnekkig tegen verzetten. Door toedoen van de Raad van State, die dat als een soort contractbreuk zag, bent u er uiteindelijk toe gekomen om die overgangsregeling op te nemen.

Dat is allemaal het verleden. Ondertussen is de renovatiepremie in werking. De mensen hebben tijdens de overgangsperiode alsnog hun aanvraag kunnen doen. Dat betekent natuurlijk wel dat er, aangezien er zolang werd getalmd om een nieuw systeem in te voeren, tussen 1 november 2014 en 1 november 2015 geen mogelijkheid was om een renovatiepremie aan te vragen. Gelet op het feit dat er gedurende een jaar een vacuüm was en er gedurende een jaar geen premie was, en op het feit dat die mensen die dreigden uit de boot te vallen alsnog overgangsmaatregelen hebben gekregen, betekent dit dat al die aanvragen allemaal in één keer bij de administratie zijn gekomen. Daardoor moest Wonen-Vlaanderen op één maand tijd evenveel aanvragen verwerken als anders op een heel jaar. Ik hoef daar uiteraard geen tekening bij te maken: de gevolgen laten zich raden. Die diensten, die daarvoor geen extra personeel hadden gekregen, kijken natuurlijk tegen een achterstand aan.

Minister, mijn vraag dateert van een aantal weken geleden. U zult mij nu vast antwoorden dat u in de begroting extra middelen hebt uitgetrokken om ervoor te zorgen dat er extra middelen komen vanaf volgend jaar. Dat lost echter het probleem niet op van al die mensen die vandaag al maanden wachten op een premie of op een antwoord op een aanvraag. Dat lost hun probleem natuurlijk niet meteen op. De diensten die dit jaar geen extra personeel hebben gekregen, maar waarvoor volgend jaar wel middelen zijn begroot, lopen tegen een ongelooflijke achterstand aan. De dossiers – het ene al wat complexer dan het andere – moeten allemaal correct worden verwerkt. De mensen bellen, sturen mails of brieven om van hun neus te maken dat ze niet op tijd een antwoord krijgen. Dat is natuurlijk terecht, omdat de mensen in hun budgettering van de verbouwing rekening houden met die premies.

Minister, dat betekent dat er vandaag een enorme achterstand is. Dat u extra middelen hebt uitgetrokken in uw begroting betekent vast dat u dat zelf ook erkent. Mijn eerste vraag is bij dezen dus misschien al opgelost.

Minister, erkent u de problemen bij de verwerking van de achterstand inzake de uitbetaling van de renovatiedossiers? Zo ja, welke maatregelen zult u nemen?

Conform het besluit van de Vlaamse Regering van 2 maart 2007 bedraagt de termijn om de volledige aanvragen uit te betalen zeven maanden. Wordt die termijn momenteel gerespecteerd? Zo niet, hoeveel bedraagt de termijn vandaag gemiddeld?

Werden alle aanvraagdossiers, die tussen 1 december 2015 en 31 januari 2016, zijnde de overgangsperiode, werden ingediend onder de oude voorwaarden van de renovatiepremie, inmiddels afgehandeld en uitbetaald binnen de termijn van zeven maanden?

Wat is de budgettaire impact en meerkost van de inhaalbeweging op de begroting en de begrote middelen voor de renovatiepremie in 2016 en 2017?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Taeldeman, het zal u misschien verbazen of ook niet, maar ik ben blij dat u de vraag hebt gesteld. Wij waren op ons geen enkel moment bewust van het feit dat dat gebeurde. Ik ben dus blij dat u die vraag hebt gesteld. (*Gelach. Opmerkingen*)

Ik licht mij nader toe. Waarom ben ik blij dat mevrouw Taeldeman – het had ook iemand anders kunnen zijn – die vraag heeft gesteld? Omdat wij ons totaal niet bewust waren van het feit dat het er in de praktijk inderdaad zo aan toe ging. Wat u zegt, klopt. Als mensen vroeger niet aan die 10.000 euro kwamen, maar wel in aanmerking kwamen voor een verbeterings- en aanpassingspremie, wees men de mensen automatisch op die rechten. Dat gebeurt nu blijkbaar niet meer.

Naar aanleiding van uw vraag hebben we contact opgenomen met het Agentschap Wonen-Vlaanderen. De argumentatie was dat het nu minder urgent is omdat we niet meer werken met die hoogste schijf van 10.000 euro, maar wel met twee schijven van 5000 euro. U weet dat er twee aanvragen moeten gebeuren, twee keer 5000 euro in plaats van één keer 10.000 euro. Zij waren ervan overtuigd dat het probleem zich eigenlijk niet meer voordeed. Desalniettemin hebben wij wel gevraagd aan het Agentschap Wonen-Vlaanderen om in het licht van de nieuwe regelgeving, namelijk de opsplitsing van die twee indieningsperiodes en de twee keer 5000 euro maximum – eigenlijk vier categorieën van 2500 euro, want dat speelt ook mee in het kader van het al dan niet automatisch doorverwijzen en het al dan niet recht hebben op een VAP – te onderzoeken of het toch niet goed is om in het kader van de nieuwe regelgeving ook een automatisch onderzoek te doen.

We hebben die opdracht nu gegeven. Zodra ik daarop antwoord heb, zal ik u daarvan op de hoogte brengen. Het klinkt misschien raar, maar meestal is het dus goed dat de parlementsleden vragen stellen waardoor wij kunnen ingrijpen. (*Opmerkingen. Gelach*)

Wij waren er niet van op de hoogte. Voor alle duidelijkheid: ik vermoed hier totaal geen kwaad opzet van de administratie. Ze hebben, gelet op de opsplitsing in vier categorieën van 2500 euro en de opsplitsing van de twee verschillende dossiers ter waarde van 5000 euro, geredeneerd dat het eigenlijk niet meer nodig was om dat automatisch te doen. Ze zullen nu onderzoeken over welke aantallen het zou kunnen gaan. In ieder geval heb ik gezegd dat ze het opnieuw zouden moeten doen zoals het in het verleden gebeurde.

Mevrouw Hostekint, er is een verschil in behandelingstermijn. U hebt dat min of meer meegegeven in de vraagstelling. Voor de collega's lijkt het mij goed om dat nog eens te verduidelijken. U weet dat het oude besluit van de Vlaamse Regering is opgeheven in 2014. In het nieuwe besluit van de Vlaamse Regering, dat bijna twee jaar oud is, gebeurt de aanvraag in twee schijven en is ook de termijn verlengd.

Hoe ging het vroeger? De aanvragen die werden ingediend onder de overgangsregeling moesten, zoals in de vorige regeling onder het oude besluit van de Vlaamse Regering, binnen de drie maanden volgend op de aanvraagdatum worden beslist en na zeven maanden worden betaald. Wat staat er in het nieuwe besluit van de Vlaamse Regering? Ik herhaal: het is bijna twee jaar oud. Het is dus niet iets van gisteren. Er staat in dat er een termijn van acht maanden is voor de beslissing en dat de premie binnen de twaalf maanden na de aanvraagdatum betaald moet zijn. U hebt dat niet mee goedgekeurd, maar het is wel al meer dan twee jaar geleden beslist. Het is dus niet gisteren of eergisteren uit de lucht komen vallen.

Erken ik het probleem? Ja, het staat ook open en bloot op de website van het Agentschap Wonen-Vlaanderen. Ik erken dus inderdaad het probleem dat er een

achterstand is. Anders zou het nogal dom zijn om toe te staan dat het op de webstek van het agentschap wordt gepubliceerd.

Vind ik het leuk dat die achterstand er is? Ik zal er straks op ingaan hoe groot die achterstand vandaag nu werkelijk nog is. Ik denk dat hij minder groot is dan u doet uitschijnen. Het is goed dat we de burgers informeren. De enige manier om dat te doen, is via de webstek. Moet je als minister dan zeggen dat er achterstand is? Ja, er is achterstand. Maar het is goed dat de Vlaming dat ook weet.

Onder de nieuwe voorwaarden in de periode december 2015-februari 2016 – de zogenaamde overgangperiode – werden er 12.676 aanvragen ingediend. In 1474 dossiers werd een beslissing genomen buiten de geplande behandelings-termijn van acht maanden, want die vielen dus nog onder het oude besluit van de Vlaamse Regering. Dat wil zeggen dat in bijna – ik rond af – 11.200 dossiers wel binnen de vooropgestelde termijn is betaald.

Als de reglementair vastgelegde termijn al werd overschreden – dus in die 1474 dossiers – was dat gemiddeld met tien kalenderdagen. Het gaat dus niet om twee of drie jaar, maar om tien kalenderdagen. In 528 dossiers die meer dan acht maanden geleden werden ingediend, heeft Wonen-Vlaanderen nog geen beslissing genomen. Ik erken dat er een personeelsproblematiek was. Ik heb vanmorgen, tijdens de toelichting van de begroting, gezegd dat we daar extra mankracht op zullen zetten. Die 528 dossiers hadden daar echter niets mee te maken. Ze hadden alles te maken met het feit dat er niet voldoende informatie was doorgegeven en dat men dus opnieuw bijkomende informatie moest vragen.

Door het grote aantal aanvragen die er in die overgangperiode gebeurd zijn, is er inderdaad een achterstand ontstaan in de verwerking en goedkeuring ervan. Ik heb dat al gezegd en wil dat nog twintig keer herhalen. Het is niet slecht en het siert een politicus om dat toe te geven.

Maar, mevrouw Hostekint, je moet ook kijken naar het aantal aanvragen. In de periode december 2012-maart 2013 waren er 8048 aanvragen. In de periode december 2013-maart 2014 waren er 7576 aanvragen. In december 2015-maart 2016, dus de concrete periode waarover u het hebt, waren het er 18.500. Dat is dus toch behoorlijk veel meer, bijna 10.000 meer. Dat er dan af en toe een kleine achterstand wordt opgelopen, lijkt mij niet zo heel raar.

Mevrouw Hostekint, binnen Wonen-Vlaanderen zijn er al ingrijpende wijzigingen gebeurd in de takenpakketten van de medewerkers. Er zijn verschuivingen gebeurd, los van de personeelsleden die er vanaf 2017 zullen bijkomen. Het is goed dat dat gebeurt.

De Vlaamse overheid moet een soort van klantvriendelijkheid hebben tegenover de Vlaamse burger. Ik heb aan Wonen-Vlaanderen dus de opdracht gegeven om iedereen van wie de aanvraag niet binnen de acht maanden zal kunnen worden beslist, individueel aan te schrijven en in kennis te stellen van de datum waarop een beslissing mag worden verwacht.

Als je de vergelijking maakt tussen 18.500 dossiers nu en 8000 twee jaar geleden, dan zijn dat er 10.500 meer. Het is dus duidelijk dat we hebben ingegrepen. Onze Vlaamse burger rekent op dat geld, daarmee ben ik het absoluut eens. Als je een toevloed, een tsunami aan aanvragen krijgt, dan kun je niet uitsluiten dat er ook een klein beetje achterstand is, gemiddeld tien kalenderdagen, wat in mijn ogen eerlijk gezegd meevalt.

U had ook vragen over overgangsdossiers. De overgangsregeling is nagenoeg volledig afgehandeld. Voor alle 5768 aangevraagde overgangsdossiers heeft Wonen-Vlaanderen een beslissing genomen. Er werden 4593 dossiers goedgekeurd en 1175

dossiers afgekeurd. In 91 dossiers werd de renovatiepremie uitbetaald buiten de termijn van zeven maanden. Dat wil zeggen dat in 4502 dossiers het wel binnen de zeven maanden gebeurde. Voor 9 dossiers moet er nog een uitbetaling gebeuren.

Ik heb het daarnet al gezegd: als er nog een uitbetaling moet gebeuren, heeft het veeleer te maken met het feit dat er bijkomende info moest worden opgevraagd en dat er niet binnen de reguliere reglementaire termijn kon worden behandeld.

Wat is de budgettaire impact en de meerkost van de inhaalbeweging op de begroting en de geplande middelen voor de renovatiepremie in 2016 en 2017? U weet dat in de begroting van 2016 42,5 miljoen euro is ingeschreven. We zijn bijna eind 2016. We gaan ervan uit dat dit absoluut zal volstaan om alle dossiers uit te betalen die moeten worden uitbetaald.

Ik heb vanmorgen in de commissie gezegd dat er voor de begroting 2017 een bedrag is ingeschreven van 78 miljoen euro. Daarin zit de VAP. Wat het exclusieve gedeelte van de renovatiepremie betreft, gaat dat over 64,2 miljoen euro. In plaats van 42,5 miljoen euro in 2016 wordt het 64,2 miljoen euro, omdat we het groeipad voor de renovatiepremie ook hebben gerespecteerd in 2017, wat de renovatiepremie betreft.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. De collega-parlementsleden mogen tevreden zijn dat ze af en toe een steentje kunnen bijdragen aan de hand van de parlementaire vragen over zaken waarvan jullie als kabinet niet op de hoogte zijn en dat daardoor iets anders in gang kan worden gezet. Ook al zijn het dan kleine stapjes, voor de mensen in kwestie is het toch van belang.

Minister, Wonen-Vlaanderen doet het niet bewust. U hebt dat ook gezegd. Ik heb daar alle begrip voor. Wij werken veel samen met de administratie van Wonen-Vlaanderen. Ik weet dat er een hele transformatie is geweest, dat er een groot werk is verzet binnen de administratie. Ik ben lokaal schepen van Huisvesting en Wonen. Ik heb in die functie nog nooit zoveel mails gekregen van het Agentschap Wonen-Vlaanderen over alle aanpassingen die er gebeurd zijn, over heel veel infomomenten die ze organiseren voor lokale besturen. Alle lof daarvoor.

Ik ben tevreden dat u de vraag hebt gesteld of het klopt dat die automatische behandeling niet langer gebeurt. U hebt moeten vaststellen dat die automatische behandeling niet langer gebeurt en dat mensen daardoor een aantal premies mislopen. Ik vind dat jammer.

U hebt nu positief nieuws aangekondigd. U hebt de administratie gevraagd om te onderzoeken of die automatische behandeling opnieuw kan worden ingevoerd. U zult naar ons terugkoppelen voor het antwoord van de administratie. Ik hoop dat de administratie dat ter harte zal nemen. Het is in het belang van een klantvriendelijke overheid dat die automatische behandeling opnieuw zal kunnen gebeuren binnen de administratie.

Minister, ik heb nog één kleine vraag. Misschien loop ik vooruit op de bespreking van de beleidsbrief. U hebt vanmorgen toegelicht dat de renovatiepremie vanaf 1 januari 2017 ook digitaal zal kunnen worden ingediend bij Wonen-Vlaanderen. Is het de bedoeling dat de VAP dan ook wordt gedigitaliseerd?

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Michèle Hostekint (sp-a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. In dat antwoord maakt u de vergelijking met een tsunami. Het zal wel juist zijn dat dat een tsunami was. Het was inderdaad een stortvloed van aanvragen.

Het verschil met een echte tsunami is natuurlijk wel dat een tsunami onvoorzien is, een geval van overmacht, terwijl we hier te maken hebben met iets waarvoor wij u vanuit de oppositie meerdere malen hebben gewaarschuwd. Het is natuurlijk geen verrassing. Het feit dat het zo lang heeft geduurd voor er een definitieve regeling was, dat er gedurende een jaar geen aanvragen konden worden ingediend, dat er gedurende een jaar geen renovatiepremie was, dat er aanvankelijk hardnekkig is geweigerd om overgangsmaatregelen in te voeren, dat er dan toch onder druk van de oppositie en ook een beetje van de Raad van State overgangsmaatregelen zijn ingevoerd, dat heeft er natuurlijk voor gezorgd dat al die aanvragen op één hoop zijn gekomen en dat er inderdaad een tsunami is toegekomen bij de administratie.

Maar, minister, we hebben hier meer dan één keer voor gewaarschuwd. Het is allerminst zo dat die onverwacht is gekomen. U zult nu extra middelen uittrekken om ervoor te zorgen dat er toch iets van die personeelscapaciteit kan worden opgevuld. Zo zal er in de toekomst een vlottere doorstroom of behandeling zijn van die aanvragen. Dat belet niet, minister, dat er zich heel grote problemen voordoen bij al diegenen die vandaag al een aanvraag lopende hebben.

U zegt dat u in het kader van de klantvriendelijkheid aan Wonen-Vlaanderen hebt gevraagd om mensen te waarschuwen en te laten weten op welke datum hun aanvraag zal worden behandeld.

Nu, Wonen-Vlaanderen stuurt heel vriendelijke briefjes. Ik heb hier een briefje in handen gekregen van een mevrouw die klaagt dat zij na de bepaalde termijn nog altijd geen antwoord heeft gekregen. Zij kreeg letterlijk het antwoord: "Wat de verwarrende communicatie aan de telefoon betreft, wil ik u alvast namens onze dienst onze oprechte excuses aanbieden." Dat is zeer vriendelijk. *(Opmerkingen)*

Dat is het antwoord van Wonen-Vlaanderen aan de mevrouw die klaagt over de manier waarop ze is behandeld aan de telefoon. Het antwoord luidt verder: "Maar de bijzonder hoge werkdruk doet mensen al eens niet doordacht antwoord geven. Wat betreft de behandeltermijn moet ik u melden dat het voor onze dienst momenteel onmogelijk is om binnen de formeel gestelde termijnen te handelen. Daar de huidige regering besliste om in november 2014 de renovatiepremie per direct af te schaffen en er pas een nieuw stelsel voor renovatie in het leven werd geroepen in november 2015, wat concreet betekende dat het gedurende een jaar niet mogelijk was om een renovatiepremie aan te vragen, ontvingen we hier op een maand tijd ongeveer evenveel aanvragen als anders op een jaar tijd. Ik hoop dat u begrijpt dat dat slechts in te halen zou zijn met een grote vermenigvuldiging van ons personeel, wat in deze besparingstijden absoluut niet aan de orde is. Wat betreft uw dossier, is het tot mijn spijt momenteel onmogelijk om u te zeggen wanneer uw dossier aan de orde zal zijn."

Minister, u kunt zich voorstellen dat mensen die dat soort antwoord krijgen, zich daarover grote zorgen maken. U hebt zelf gezegd dat de mensen op dat geld rekenen. Ze hebben een investering gedaan, ze hebben kosten gemaakt. Ze hebben die renovatiepremie meegerekend. Als ze dan een, weliswaar heel vriendelijk, briefje krijgen van de administratie waarin wordt gezegd dat de regering dat heeft afgeschaft, dat er gedurende een jaar geen renovatiepremie is geweest, dat ze heel de boel in één keer op hun dak krijgen en absoluut niet kunnen zeggen wanneer die aanvraag wordt behandeld, dan kan dat bij de mensen een grote onzekerheid en ongerustheid met zich meebrengen. *(Opmerkingen van Valerie Taeldeman)*

Dat mag uw antwoord zijn. Maar we gaan toch niet, telkens wanneer er een vraag wordt gesteld, blijven verwijzen naar vijf jaar geleden. *(Opmerkingen van minister Liesbeth Homans)*

Zo kunt u bezig blijven, minister.

Mijn vraag is concreet. U zegt dat u het probleem erkent. Hoeveel capaciteit zal er worden bijgemaakt? Bent u het met mij eens dat dit toch wel grote ongerustheid bij de mensen veroorzaakt?

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Mevrouw Hostekint, ik kan me toch niet van de indruk ontdoen dat u de zaken wilt opblazen. U blijft in de pot roeren en aandacht vragen voor iets wat niet echt een probleem is. We hebben allemaal bevestigd dat er een achterstand is. Niemand ontkent dat. De minister heeft gezegd dat er bijkomend personeel is. De dossiers die niet tijdig beantwoord zullen worden, krijgen een brief. U wilt die brief hier helemaal voorlezen, mij niet gelaten. Maar om wat te bewijzen? Doe toch eens rustig. Het probleem wordt erkend, er wordt iets aan gedaan, en uiteindelijk zal iedereen zijn geld wel krijgen. Wat wilt u hier vandaag nog eens extra komen bewijzen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Taeldeman, ik heb inderdaad vanmorgen tijdens de bespreking van de begroting gezegd dat er in 2017 middelen zullen worden uitgetrokken voor het digitaal kunnen ingeven van de renovatiepremie, en dat zal ook gelden voor de VAP. Ik moet u echter wel teleurstellen. Dat zal niet voor 1 januari 2017 zijn. Er is voorzien in die middelen, maar u moet mij op 7 januari geen vraag om uitleg stellen hoe het komt dat het nog niet digitaal is.

Mevrouw Hostekint, ik ben het absoluut met u eens: juiste informatie doorgeven is belangrijk. Ik heb ook gewezen op het feit dat ik het belangrijk vind dat die mensen op de hoogte worden gebracht. U leest hier een brief voor die mij onbekend is. Ik twijfel, voor alle duidelijkheid, niet aan de inhoud en de echtheid ervan. Het is misschien een particulier geval. Ik heb ook nooit, zoals de heer Engelbosch zegt, ontkend dat er een achterstand was. Ik heb het zelfs op de webstek laten plaatsen. Ik ben daar open en bloot over. Niemand ontkent dat er een probleem is, maar u maakt van een mug een olifant. Zie hoeveel dossiers er waren in vergelijking met vorige jaren. Er waren er tien- of elfduizend meer. Kan het dan eventjes ook dat er een kleine achterstand is?

Er was een bedrag van 520.000 euro. Dat staat voor acht voltijdequivalenten die er in 2017 zullen bijkomen. Mevrouw Hostekint, ik heb absoluut niet de gewoonte om dat te doen, maar ik wil u er wel aan herinneren, zoals mevrouw Taeldeman zonet gedaan heeft, dat we eind 2009, toen we nog in dezelfde meerderheid zaten, het Renovatiebesluit van de Vlaamse Regering hebben aangepast. De subsidiebedragen werden significant verlaagd, en er was geen enkele dag overgangperiode. Nu moet ik hier van uw partij het verwijt krijgen dat wij een achterstand hebben opgelopen doordat wij wel een overgangperiode van drie maanden hebben ingesteld. Dat vind ik eigenlijk wel een klein beetje kort door de bocht.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Michèle Hostekint (sp.a): Minister, ik ben uiteraard content dat u daarvoor maatregelen gaat nemen. Ik heb dat daarnet niet anders gezegd. Maar als men mij hier vraagt wat ik eigenlijk wil komen bewijzen en waar nu eigenlijk het probleem zit, dan zeg ik, mijnheer Engelbosch, dat dat nu net het probleem is: dat men dat nooit als een probleem ervaart. Men kan blijkbaar niet begrijpen dat er mensen zijn wier budgettaire ruimte zo beperkt is wanneer ze een investering en een renovatie doen, dat zij op dat geld rekenen. En als dat dan zoveel maanden langer duurt doordat er een hele administratieve periode over gaat, dan betekent dat voor die mensen wel degelijk een aderlating en brengt hen dat wel degelijk in de problemen. Ik word daar onnozel van, dat dat hier iedere keer op dezelfde manier wordt gezegd: 'Wat is hier eigenlijk het probleem?' Het is niet omdat het voor u

geen probleem is wanneer u een verbouwing doet aan uw woning en zoveel maanden moet wachten, dat er geen mensen zijn in financiële situaties die dat geld heel hard nodig hebben en die daar wel degelijk op rekenen en voor wie het wel degelijk een probleem is dat ze het niet krijgen binnen de vooropgestelde termijnen of dat ze een hele tijd moeten wachten op de aanvraag en het geld waarop ze recht hebben. Als u dat 'van een mug een olifant maken' noemt, voor mij niet gelaten, maar ik wil u er toch wel eens op wijzen dat dat voor heel veel mensen een heel belangrijk deel van de investering betekent en dat het voor heel veel mensen over heel belangrijke en substantiële bedragen gaat.

Minister, u kunt natuurlijk blijven verwijzen naar het verleden, maar u gaat dit probleem hier vandaag niet oplossen. *(Opmerkingen van minister Liesbeth Homans)*

Komaan. Deze regering is ondertussen tweeënhalf jaar bezig. We zijn halfweg de legislatuur. We kunnen blijven verwijzen naar het verleden. Jullie maken vandaag de regering uit. U bent vandaag minister. Het is uw verantwoordelijkheid.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.